
FOLKETINGET



Miljø- og Fødevareudvalget

Til: Udvalgets medlemmer

Dato: 24. april 2017

L 111

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Kompenserende marine virkemidler ved etablering eller udvidelse af havbrug).

Af miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen).

Bidrag fra Helle Tegner Anker og Ellen Magrethe Basse til høring i Miljø- og Fødevareudvalget den 25. april 2017 om L 111 om marine kompenserende virkemidler ved etablering eller udvidelser af havbrug

Kære medlemmer

Der er modtaget bidrag til vurdering af følgende to spørgsmål:

- Hvad er Danmarks EU-retslige forpligtigelser til at udføre en **strategisk miljøvurdering** i forhold til lovforslaget og tilhørende bekendtgørelser.
- Er det fagligt set muligt at finde et **miljømæssigt råderum** til havbrugsudvidelser med brug af de i L111 foreslåede kompenserende virkemidler i havområder, der er underlagt vandrammedirektivet eller andre områder, der er underlagt havstrategidirektivet, uden at man risikerer at komme i konflikt med **vandrammedirektivet eller havstrategidirektivet**.

I relation til spørgsmålet om der skal foretages en strategisk miljøkonsekvensvurdering er besvarelsen afhængig af, om der med bemyndigelsesbestemmelsen og de ledsagende lovbemærkninger fastlægges rammer for de fremtidige miljøgodkendelser efter miljøbeskyttelsesloven og placeringstilladelser efter fiskerilovens regler, jf. EU-domstolens præmisser i sagen C-

290/15. Principielt kan lovforslaget siges at fastlægge rammer for efterfølgende tilladelser m.v. Disse rammer er imidlertid kun i meget begrænset omfang konkretiseret i lovforslaget. Det er givet, at der senest ved udmøntning af lovforslaget ved konkretisering af de relevante rammer må forudsættes en strategisk miljøvurdering.

Hvad angår spørgsmålet om forholdet til vandramme og havstrategidirektivet fremgår det eksplicit af lovbemærkningerne i L 111, at de kompensierende foranstaltninger ikke kan modvirke alle havbrugets negative miljøpåvirkninger. Som der også er redegjort for i lovforslaget, skal de EU-retlige krav opfyldes, når der skal tages stilling til de konkrete projekter (og også til udmøntning i form af fastlæggelse af rammer for disse). For så vidt angår spørgsmålet om "miljømæssigt råderum" under VRD og HSD, så er det ikke et begreb, der bruges under direktiverne. I den sammenhæng er det også relevant ved en vurdering af lovforslaget – og dets forudsætninger om miljømæssige råderum – at erindre, at det fremgår af Statsrevisorernes beretning 13/2013 (s. 29f.), at de basisanalyser, der blev gennemført for 2. generationsvandplanerne, viste, at 95 % af kystvandene ikke opfylder de foreløbige miljømål. Kun 2 af de 119 kystvandområder havde en god tilstand. I en konkret sag (eller i forbindelse med udpegning af områder) vil det være tilstanden (og miljømålene) i det enkelte område, der er afgørende - og der må foretages en vurdering af, om den øgede belastning i det pågældende område kan medføre en forringelse eller forhindre opnåelse af de fastsatte miljømål. Er det tilfældet, kan projektet som udgangspunkt ikke tillades - uanset om man kan regne sig frem til et samlet miljømæssigt råderum eller ej. Det gælder i hvert fald i forhold til VRD, mens det er uvist, om HSD vil blive fortolket på samme måde som VRD.

Et springende punkt bliver endvidere, om og i hvilket omfang "kompenserende" foranstaltninger er brugbare under VRD og HSD, når der skal tages stilling til konkrete projekter (det er ganske klart, at det ikke er tilfældet ift. habitatdirektivet og Natura 2000-områder, som det også fremgår (indirekte) af lovforslaget og bl.a. af EU Domstolens afgørelse i Briels-sagen).

Et andet punkt kunne være, om andre konsekvenser end næringsstofpåvirkning kan have betydning i forhold til overholdelse af VRD og HSD. Disse spørgsmål er imidlertid vanskelige at besvare uden en nærmere analyse og mere konkrete holdepunkter. Det er dog velkendt, at der udledes andre forurenende og farlige stoffer end kvælstof og fosfor fra dambrug/havbrug, og sådanne stoffer kan have betydning for opfyldelsen af miljømål. Netburene forudsættes efter den kendte teknologi behandlet med kobber, hvorfor der efter VRDs og HSDs definition af begrebet "forurening" skal sikres foranstaltninger til imødegåelse af en sådan påvirkning. Samlingen af store fiske-mængder har endvidere betydning for bakteriedannelsen, hvorfor der – som i

andre dambrug – vil blive anvendt medicin i havbrugene, der udledes som rester direkte til havet sammen med foderrester og fiskefækalier. Sådanne udledninger kan muligvis også få indflydelse på vandkvaliteten af relevans såvel i relation til forbuddet mod forringelse af vandkvaliteten som i relation til pligten til overholdelse af de opstillede miljømål.

Med venlig hilsen

Jesper Olsen,
Specialkonsulent